

Utætheden

»Vi vinder – hvis I vil, og hvis I vil, står jeres organisation bag jer«

NYT TEAM

**RØR&BLIKS NYE
BESTYRELSE ER
SAMLET**

Læs side 3

Utætheden

47. årgang nr. 4/juni 2020

Ucensureret blad udgivet af
Rør og Blikkenslagernes
Fagforening af 1873
Lygten 10, 2400 NV
Telefon: 3583 2422
E-mail: kbh@blikroer.dk

Ansvarshavende redaktør:
Henrik Juul Rasmussen
E-mail: hjr@blikroer.dk
Redaktion:
Journalist Ole Sønderby, DJ
E-mail: osd@blikroer.dk

Oplag: 3200

Id nr. 46612

Tryk: Dystan & Rosenberg

Afleveret til postvæsenet: 29. juni 2020

Deadline for næste nummer:
20. august 2020

Forsiden

Forsiden: Fra Venstre: Christian Ingebret, Lasse Ahrensberg, Karsten Pedersen, Henrik Juul Rasmussen, Søren Graversen, Stefan Abildskov, Jakob Neuman, Bjørn Due og Henrik Bach Ditlevsen

LEDER

Helikopterpenge og kolde kontanter men ingen nødvendig genopretning af dagpengene

Dagpengesystemet er blevet forringet under skiftende regeringer i gennem årtier. På grund af satspuljeordningen fra 1990 bliver vores dagpenge forsat udhulet år efter år. Skattereformen i 2012 skærpede udhulingen og fastslog at dagpenge skal udvikle sig langsommere end den almindelige lønudvikling. Det betyder at en gennemsnitlig arbejder i dag kan se frem til en dækning på cirka 46 procent af sin løn ved ledighed. En rørlægger og blikkenslager får væsentligt mindre.

Dagpengene er selve fundamentet for den danske model, som sikrer et trygt og fleksibelt arbejdsmarked. På baggrund af et ordentligt dagpengesystem kan vi acceptere de meget korte opsigelser, der er i vores overenskomster.

Forstået på den måde, at når huset er bygget og der ikke er mere for os at gøre. Så kan vi nemt opsiges og vi må en gang imellem tage en tur på dagpenge, inden et nyt job dukker op.

Derfor kan det ikke nytte noget at dagpenge dækningen halter voldsomt bagefter. Hvis det fortsætter, må vi stille helt andre krav til opsigelsesreglerne.

Hvad har det med helikopterpengene at gøre, vil nogen sikkert spørge?

”Helikopterpenge” er en helikopter, der drysser nytrykte pengesedler udover befolkningen. Folk samler pengene op, som de straks omsætter i forbrug. Derved sætter ”hjulene” i gang i det store produktionsapparat, som så ansætter flere mennesker osv. Men helikopterpenge skal naturligvis altid lande hos dem, der har en svag økonomi og derfor et umiddelbart behov for ekstra forbrug.

Nu har Folketinget valgt at bruge vores indefrosne feriepenge som en ekstra igangsætter af borgernes forbrug. Ideen om flere kolde kontanter er for så vidt udmærket. Dog skal resultaterne tages med et gran salt. Forestil dig, at du får udbetalt et stort kontantbeløb. Samtidig kan fornemme at der er en fyreseddel på vej, så din økonomi er ved at blive sat på smalhals. Ja så farer du næppe ud og bruger pengene på iskager og anden sommerluksus.

Derfor mener jeg, at når vi skal have maskinen Danmarks hjul til at dreje rigtigt igen er det vigtigt med et dagpengesystem som giver den nødvendige tryghed. Det gøres bedst med en dagpengeydelse, der faktisk er til at leve af i den periode, man er arbejdsløs. Samtidig bør perioden være rimelig og optjeningen gerne kortere.

Derved ikke sagt at det er en dårlig ide at bruge de indefrosne feriepenge. Men uden et ordentligt og trygt dagpengesystem er det tvivlsomt om vi får hjulene sat rigtigt i gang. Ekspertterne forventer mere end 100.000 nye arbejdsløse når tilskudspakkerne udfases.

Derfor skal vores folkevalgte politikere investere i og udvikle et trygt og fornuftigt dagpengesystem. Vi skal i fællesskab udnytte krisen klogt til at tænke nyt og fremadrettet.

*Henrik Juul Rasmussen, formand for
Rør & Blik København*

Din ny bestyrelse i Rør & Blik

To nye medlemmer og bestyrelseskonference

■ **BESTYRELSESKONFERENCE** Rør & Bliks bestyrelse har fået to nye medlemmer og sagt farvel til to. Jesper Kallehauge Terndrup, som har siddet i bestyrelsen for Rør & Blik siden 2015 opnåede ikke genvalg denne gang.

Den afgående bestyrelse siger tak til Jesper for hans indsats og aktive deltagelse i det faglige arbejde i Rør & Blik. Der valg til to poster.

Jakob Neumann fik flest stemmer og kan nu supplere sin faglige karrierer som AMR og lærlingeansvarlig med en bestyrelsespost i fagforeningen.

På samme måde som Henrik Bach Ditlevsen, som ligeledes er en erfaren AMR fra Bravida, opnåede valg. Tillykke til dem begge to.

Nikolaj Schwerdtfeger stillede op for første gang, men opnåede ikke valg i denne omgang.

Jesper Kallehauge Terndrup	51
Henrik Bach Ditlevsen	69
Jakob Neumann	80
Nikolaj Schwerdtfeger	8

To nye bestyrelsesmedlemmer træder nu til. De fik deres bestyrelsesdåb med en grundig introduktion til det faglige arbejde på et to dages-møde i bestyrelsen.

Første møde med den nye bestyrelse

Efter et langt forår på social afstand var den nye bestyrelse i Rør & Blik samlet for første gang. Bestyrelsesmedlemmer og medarbejdere mødtes på LO skolen i Helsingør til konference, debat og planlægning af de næste faglige skridt. Mødet strakte sig fra fredag til lørdag hvor mange temaer og nye initiativer blev delt.

Efter fælles morgenopvarmning blev

Medarbejdere og bestyrelse på LO-skolen

fagforeningens formål gennemgået med et skarpt blik på både de historiske rødder og tidens nye udfordringer. Bagefter debat om Rør & Bliks styrker og svagheder som organiserende organisation og hvordan vi når alle kollegaer med sociale medier, nyhedsbreve og UTÆTHEDEN. Asbest skal helt væk. Helst i dag eller allersnarest i 2040. Indtil da skal der gives ”monsterbod” for sjusk. Arbejdet med Social Dumping skal op i gear med udgangspunkt i medlemmerne og klubbernes indsats.

Bestyrelsen fordelte opgaverne med forslag om to nye udvalg til organisering og social dumping: Der blev også bevilget støtte til Arbejdermuseet og Migrantcenteret på 2.000 kroner til hver. Lørdagen blev afsluttet med en debat om dagpenge, nedslidning og arbejdsmiljø med Kasper Sand Kjær MF (S) og Formand for Beskæftigelsesudvalget. Mødet gav vind i sejlene, livlig debat, nye faglige netværk og flere nye ideer til det videre arbejde.

Rør & Blik har politianmeldt HOFOR

HOFOR er anmeldt for alvorlige brud på arbejdsmiljøreglerne.

■ **ARBEJDSMILJØ** Rør & Blik har indgivet en politianmeldelse til Københavns Politi. På baggrund af gentagende overtrædelser af arbejdsmiljøloven, hvor håndværkerne på BIO 4 har været udsat for giftige gasser, har Rør & Blik selvstændigt anmeldt sagen for de udsatte medlemmer. Se historien i UTÆTHEDEN 3.

»Vi har afventet, at Arbejdstilsynet selv trådte i karakter og levede op til deres ansvar med en anmeldelse af HOFOR's uforsvarlige håndtering af opstarten på BIO4. Nu tager vi selv det lidt usædvanlige skridt for en fagforening at anmelde bygherren for særdeles grove overtrædelser af arbejdsmiljøloven og straffeloven«, siger Christian Ingebret, faglig sekretær i Rør & Blik.

HOFOR opfandt egne grænseværdier

»Når en bygherre ikke overholder loven, skal man vurdere om der er grundlag

for at straf. Det har Arbejdstilsynet ikke ment, at der var, og derfor ser Rør og Blikkenslagernes Fagforening sig nødsaget til selv at indgive en anmeldelse«, siger Christian Bentz, Rør & Bliks advokat.

»Sagen er så grov, at vi ikke forstår hvorfor, Arbejdstilsynet ikke mener, at der er grund til at gå videre med sagen rent strafmæssigt. HOFOR har sat sine egne grænseværdier og valgt ikke at følge Arbejdstilsynets vejledninger og grænseværdier. Det svarer jo i princippet til at sætte sine egne fartgrænser. At der heldigvis endnu ikke er påvist sundhedsskader, er i princippet underordnet for om det er ulovligt, det der er foregået. Påbuddet til HOFOR handler om at bygherren skal sikre da ansatte mod

unødige kemiske stoffer. Det havde de ikke gjort og derfor politianmelder Rør og Blik HOFOR«.

Der er endnu ikke kommet en tilbagemelding på om politiet og anklagemyndigheden vil føre sagen. Hvilket Christian Bentz finder helt forventeligt. Dels er politianmeldelsen netop indgivet og dels er den landet i de store sagsbunker, som politiets Særindsatsenhed arbejder med.

Beskæftigelsesminister:

Dybt beklageligt og stærkt utilfredsstillende

Samråd om arbejdsmiljø på BIO4

Beskæftigelsesminister Peter Hummelgaard: Både Arbejdstilsynet og arbejdsgiveren har svigtet ved at reagere for langsomt og det er dybt beklageligt og stærkt utilfredsstillende!

Så klar var meldingen da ministeren var i åbent samråd i Folketingets Beskæftigelsesudvalg.

Udvalget var enige om, at vi skal lære af denne sag og farlig kemi skal være i fokus, når Folketinget skal udvikle sik-

kerheden for medarbejdernes arbejdsmiljø. Det er virksomhedens ansvar og pligt at sikre et sundt arbejdsmiljø blev gentaget flere gange af ministeren.

Arbejdstilsynet svigter

Det var nogle af konklusionerne på en times åbent samråd i Beskæftigelsesudvalget om overskridelser af grænseværdien for isocyanater på BIO4-byggeriet. Christian Juhl fra EL forfulgte vedhol-

HOFOR og Arbejdstilsynet har svigtet

Interview med Christian Juhl, medlem af Enhedslisten og Folketingets Beskæftigelsesudvalg

Hvorfor tog du sagen op i samrådet med Beskæftigelsesministeren?

Sagen er alvorlig og grov med vigtige principielle aspekter. Et stort firma ejet af offentligheden burde have intern kapacitet og rigeligt med ressourcer til at planlægge og afvikle et byggeprojekt, så det kan ske forsvarligt og ikke sætte håndværkernes helbred på spil.

Du stillede flere spørgsmål til hvorfor den lokale AMR ikke blev direkte inddraget af Arbejdstilsynet?

Når man ikke inddrager den lokale AMR får man slet ikke udnyttet ressourcerne internt i firmaet. Det er jo afgørende og vigtigt at trække på de ansattes viden om deres eget arbejdsmiljø. Her er AMR en naturlig nøgleperson til at få belyst problemerne. Det bør stå direkte i Arbejdsmiljøloven, at AMR skal inddrages og skal bruges af Arbejdstilsynet i sådanne situationer.

Det bliver en vigtig del af det lovgivningsarbejde, som Folketinget skal have gang i om Arbejdsmiljøorganisationer (AMO). Når vi taler AMO vil jeg arbejde

for at vi giver AMR mere indflydelse på arbejdspladsen og sikre dem en bedre uddannelse i fremtiden.

Hvad med Arbejdstilsynets rolle på BIO4?

Desværre er det tydeligt at de ikke greb ind i tide og at de slet ikke var skarpe nok. Derfor er det også nødvendigt at kigge på deres ressourcer og beføjelser i det kommende lovgivningsarbejde.

Du spurgte også flere gange til hvorfor et stort firma, som HOFOR, ikke kunne have forbygget bedre?

HOFOR er offentligt ejet. Det er et stort firma med rigtig mange ressourcer, så vi burde slet ikke opleve den slags sager i den type selskaber. Arbejdet kunne fra starten af være tilrettelagt og planlagt på en måde, så hverken HOFORs ansatte eller håndværkerne på BIO4 blev udsat for fare. Det er dybt beklageligt.

Hvordan synes du samrådet på en time gik med Beskæftigelsesministeren?

Jeg fik et klart indtrykket af, at Peter Hummelgaard forstod alvoren og det store ansvar som HOFOR og Arbejdstilsynet har i denne sag. Jeg forventer at han inden sommerferien vil komme med en opfølgende skriftlig redegørelse.

dende sagen og særligt AT og virksomhedens ansvar overfor en lydhør minister, der ikke konkret kunne forklare, hvorfor målinger ikke var certificerede og i ubrugelige. Hvorfor AMR på pladsen ikke blev inddraget aktivt og hvorfor AT reagerede så langsomt.

Christian Juhl påpegede også flere gange at vi taler om et stort offentligt kommuneejt selskab, som burde forebygge og sikre arbejdsmiljøet for både deres danske og udenlandske medarbejdere.

Nu vil ministeren komme med en ny skriftlig redegørelse om forløbet på HOFOR.

Aktionsdag: Welcome to Denmark

Rør & Blik er på besøg hos udenlandske kollegaer

■ **REPORTAGE** På en højhellig Kristi Himmelfart tidligt om morgenen er 24 aktivister mødt op på en solbeskinnet parkeringsplads i Valby. Opgaven er at tjekke arbejdet ude på byggepladserne på en traditionel fridag. Iført arbejdstøj, hjelm, håndsprit og foldere på 11 sprog cykler vi ud til en stribe pladser i Valby, Sydhavnen og Amager. Under erfaren ledelse af 3F Organizers Team skal Rør & Blik og Aktionsgruppen prøve nye metoder i detektivarbejdet med at finde de udenlandske VVS'ere, rør- og blikkenslagere.

Fagligt arbejde på en fridag

Efter en hurtig introduktion foran 3F's medlemshus fordeler vi pladserne og spreder os ud i mindre grupper. I samlet flok cykler seks medlemmer af Rør & Blik afsted sammen med organiser Jakob Mathiassen. Oprindeligt arbejdede han selv som betonarbejder på Metroen. Siden blev han hyret til at organisere bygningsarbejderne.

Foran byggepladsen ved Valby Hallen giver han de sidste instrukser.

»Vi deler os op i grupper på to og to. Så oplever den udenlandske arbejder ikke at blive omringet. Så starter et par med at kontakte byggeledelsen, da vi ikke skal starte med en konflikt. Byggeledelsen er typisk dansk og har taget fri. Mød dem venligt i øjenhøjde og start med at tilbyde dem værdifuld informationen for eksempel om NemID eller pension. Mange af de udenlandske arbejdere kender ikke eller frygter kontakt med fagforeninger«, forklarer Jakob Mathiassen.

Første besøg: pensionstjek online

Byggepladsen er øde og de fleste håndværkere holder fri, men rundt omkring

går små sjak af polske malere og isolatører. Først snakker vi med en velintegreret polsk maler. Han bor i lejlighed med familien på Vesterbro og har arbejdet i Danmark siden 2011, skønt han hellere ville være hjemme i Polen. Han kender overenskomsten og lønforhold, men bliver glad for at vide, at i dag er der tillæg. Han får en pjece på polsk, da han efter ni års arbejde endnu ikke har lært dansk.

Bjørn Due fra Rør & Blik og Jakob Mathiassen får kontakt til et par polske isolatører. På gebrokkent engelsk finder de frem til at de ikke arbejder efter overenskomst. Rutineret viser Bjørn et logo fra PensionDanmark, som ikke bliver genkendt. Nu henter polakken sit NemID og i fællesskab med Jakob tjekkes for pensionsindbetalinger på nettet. Som mangler! Isolatøren får en pjece og fagforeningen vil kontakte ham mandag.

»Mange udlændinge bliver snydt for pension. De vil gerne have pengene i hånden og oplever at pensionen bliver "stjålet" fra deres lønudbetaling. Indtil de får at vide, at pengene udbetales ved

hjemrejsen. Så er interessen for overenskomst og fagforening naturligt vakt«, siger Bjørn.

Pelle Erobrerens tid

Efter første besøg deler vi os. En mindre gruppe forsætter til den dystre Metro lejr i Sydhavnen, hvor Jakob Mathiassen færdes hjemmевant. Lejren er en øde grå ghetto og huser hundredvis af udenlandske kollegaer. Efter en snak med en ny ankommen portugisisk elektriker, der lover at dele budskabet med sine spanske kollegaer, fortæller Jakob Mathiassen om sine metoder:

»Tit bliver jeg nægtet adgang. I 60erne, 70erne og 80erne kunne vi i vores store fagforeningsjakker gå direkte ind. Ellers truede vi med en stærk konflikt. I dag siger mange chefer bare: Vis mig hvor i loven, det står du har ret til at komme ind? Vis mig, hvor det står jeg skal have overenskomst?

Forholdene for de udenlandske håndværkere er skruet 100 år tilbage. Når jeg læser Pelle Erobreren og Bogen om

Stauning minder det mig om de ting jeg oplever på byggepladserne i dag.

Jakob Mathiassen arbejder hele tiden at udvikle nye faglige metoder. »Jeg starter med at opbygge gode tætte relationer. Jeg finder problemer, hvor jeg kan hjælpe dem direkte. Mange, også de danske arbejdere, er bange for fagforeningen. Nu eksperimenterer vi med at bruge lejeloven for at bringe "tvangshuslejen" ned på de boliger, de skal leje af arbejdsgiver. Det er nyt for en fagforening. Jeg kalder det judometoden, hvor jeg prøver at bruge arbejdsgiverens overmagt mod modstanderen selv. Det lykkedes nogle gange, men det tager tid og mange kræfter«, siger Jakob Mathiassen:

»Den danske model er død, når vi møder den udenlandske arbejdskraft. Vi skal udvikle nye internationale metoder

og arbejde for en ny global model med f.eks. fælles europæiske aktionsdage. «

Rør & Blik rykker ud

Pladsbesøgene slutter i Carlsberg Byen. Mange af de store byggepladser er øde og uden håndværkere, men til nogen overraskelse møder vi en stribe VVS'ere, der knokler på helligdagen. Håndværkerne forklarer smågrinende, at de vælger at arbejde på en helligdag til dobbelt betaling. Så bliver fridagen dagen efter gratis for dem. Så nogle håndværkere kender hjørnerne af deres overenskomst og er åbenbart parate til at bruge de opnåede goder kreativt.

På parkeringspladsen mødes vi til debriefing. Pladsbesøgene er gået glat, som planlagt. Samarbejdet på tværs har også fungeret fint og nu planlægger Rør

& Blik og Aktionsgruppen en selvstændig aktion efter sommer. Måltrettet mod fagets udenlandske kollegaer.

»Vi fandt ikke de udenlandske kollegaer denne gang, hver uge gennemgår Christain Engelbrekt og de andre fagforeninger i BS RUT-registeret over udenlandske firmaer et større detektivarbejde for at finde pladserne. Her skal medlemmer af Rør & Blik selv holde øjnene åbne. Både når de kører til og fra arbejde og når de er ude på pladsen, møder deres udenlandske kollegaer. Skab kontakt, hør om I kan hjælpe dem med arbejdsmiljø, arbejdsforhold mv. For at organiserer dem selv. Henvis til sidst til Rør & Blik. Vi skal solidarisk hjælpe de udenlandske kollegaer op. Ellers bliver det i sidste ende deres elendige forhold, der trækker vores arbejdsforhold ned«, siger Bjørn.

Sug støvet væk

Håndværkernes samarbejde på Nyt Hospital Hvidovre bekæmper støvet

■ **AMR** Fint byggestøv findes på alle byggepladser. På Nyt Hospital Hvidovre er arbejdsmiljørepræsentant Henrik Bach Ditlevsen meget opmærksom på faren der ligger i støvet. Særligt når der bores huller til rørføring og koblingsdåser i vægge.

»Vi bruger som selvfølgelig vores hjelm, sikkerhedssko og øjenbeskyttelse i hverdagen, men det mikroskopiske støv, der hænger i luften og gemmer sig i krogene, overser vi. Støvet er en usynlig fare, som vi ender med at indånde ned i lungerne«, siger Henrik:

»Byggestøv påvirker vores lunger. Støvspredning skal derfor bekæmpes aktivt ved kilden for det risikerer at give den ubehagelig betændelsessygdom sarkoidose. Betændelsen angriber

lunger, næse og huden. Støv bliver det næste asbest, hvis vi ikke er mere opmærksomme og forsigtige nok. Vi taler om mikroskopisk byggestøv fra træ, hvor nogle er kræftfremkaldende samt i cement, beton, gasbeton og gips. De indeholder alle kvarts, som også kan være kræftfremkaldende. Det er støv vi ikke kan se, men det kan mærkes i munden, næsen og lungerne«.

Miljørigtig plade, men farlig for håndværkere

På Nyt Hospital Hvidovre har håndværkerne fundet sammen i en fælles kamp mod støvspredning. El- og VVS-håndværkerne arbejder i fællesskab på

at udvikle nye løsninger, der effektivt forebygger støvspredning. Et nødvendigt arbejde for bygningsarbejderne oplevede pludseligt næseblod om natten og fik udslæt på hænderne. Ofte efter at have boret i firelags miljørigtige fibercementplader, der ofte anvendes i moderne byggeri.

»Pladerne er i princippet produceret fornuftigt og lette at anvende. Men pladerne er ikke bygget til at bore i. Med hurtigt skærende værktøjer der benyttes i dag, spredes det mikroskopiske støv overalt, men det kan samles op med en kop på boremaskinen og en støvsuger. Denne skal være H-mærket«.

Usynligt støv suges op

Når der skal bores i de forskellige plader, bruges en kop på boremaskinen forbundet med en støvsuger. Den H-mærkede støvsuger skaber vakuum og støvet samles i en særlig aflukket pose. Metoden gør at man undgår kontakt med støvet.

Henrik er glad for at et tværfagligt samarbejde på tværs af fagene, nu har sat ekstra fokus på problemet.

»Vi har anvendt forebyggende udstyr på værktøjet i lang tid, men alle bygningsarbejderne færdes på en fælles arbejdsplads. Derfor er det vigtigt, at alle faggrupper er opmærksomme på støvproblemet. Hvad enten det er elektrikere, ventilatorfolk, tømrere eller VVS'ere.«

15 kilo støv om året til hver

Byggeriets Arbejdsmiljøbus gav råd og vejledning på Nyt Hospital Hvidovre

FAKTA

Byggestøv angriber dit immunforsvar

Ny svensk undersøgelse forbinder farligt byggestøv med lungesygdommen sarkoidose. Undersøgelse dækker mere end 300.000 mennesker.

Sarkoidose er en sygdom i immunforsvaret. Den giver betændelse i lunger, lymfeknuder, led og hud. Symptomer:

Hoste

Feber

Åndenød

Udslæt

Hævede led

Tjek:

www.bam-bus.dk

www.bygergo.dk

www.bfa-ba.dk

www.asbesthuset.dk

www.nedbrydningssektionen.dk

www.styrpaastofferne.dk

Støvplan på byggepladsen

Det er ikke altid muligt at gennemskue med sikkerhed, hvad støvet indeholder. Derfor er det altid vigtigt at du opsamler støv på arbejdsstedet. Brug sug på værktøjet og rengør løbende arbejdsområdet. Så forhindrer vi også, at omgivelserne bliver unødigt udsat for støv.

Det er også en god ide at planlægge støvende arbejde. Undgå at andre fag arbejder i samme rum og planlæg det i fællesskab på sikkerhedsmødet. Flere

byggepladser lægger en støvplan, som bygherre og rådgivere planlægger arbejdet ud fra. Med samme krav til alle entreprenørers håndtering af støvarbejde, så er det ens for alle.

Byggeriets Arbejdsmiljøbus (Bam-bus) rykker ud

Byggeriets Arbejdsmiljøbus er din rullende konsulentordning. Organisationen har kørt i elleve år og er et landsdækkende samarbejde mellem byggeriets arbejdsgivere og fagforeningerne.

Bam-bus har ti konsulenter fordelt over hele landet, der:

- Rådgiver og vejleder i godt arbejdsmiljø
- Udvikler ideer til brugbare hjælpere og arbejdsprocesser
- Leverer oplæg på erhvervsskoler, virksomheder, byggepladser mv.

Vi besøger byggepladser over hele landet hver eneste dag og vi kan tilkaldes med kort varsel. Her deltager vi gerne i sikkerhedsmøde, rundring og dialogmøde med Arbejdstilsynet.

Har du f.eks. spørgsmål til håndtering af en tung varmekedel pakket ind i asbestfyldt materiale. Så hjælper vi gerne med en forsvarlig løsning på opgaven. Vores arbejde er en faglig dialog med en stor praktisk erfaring, som vi kan dele.

På bam-bus.dk orienterer vi om nyheder og vigtige links. På bygergo.dk finder du mere end 200 forslag til hjælpere og skaber i byggebranchen. VVS er godt repræsenteret.

Vi modtager altid gerne dine forslag til nye redskaber og kommer på besøg på din arbejdsplads.

Kontakt Hovedkontoret: Bygmestervej 5 i København Nordvest. Her deler vi lejemaal med BFA Byggeriets Uddannelse og BFA Bygge & Anlæg. Ring 7217 0013 eller skriv til info@bam-bus.dk

Af Jesper Krag Christiansen, konsulent hos Byggeriets Arbejdsmiljøbus

■ **ARBEJDSMILJØ** Støv er en stor udfordring i byggebranchen både ved renovering, nybyg og serviceopgaver. Støv kan være sundhedsskadeligt og årsag til arbejdsrelaterede lidelser. Lidelser der ofte først kommer efter 5 til 30 års arbejde. Taber du pusten eller får andre symptomer, er det måske ikke tegn på for mange smøger, overvægt eller dårlig kondition. Støv kan også give allergiske reaktioner med udslæt. Så hvis du har sværere og sværere ved at trække vejret, eller får udslæt på kroppen, så gå til din læge og fortæl om dit arbejde med støv. Håndværkere bliver dagligt udsat for støv. Det bliver til mange kg støv i dit arbejdsliv. Jeg har på en enkelt renovering med 60 håndværkere, set hvordan de brugte centralsug. Håndværkerne bortskaffede 900 kg støv om året eller 15 kg støv pr håndværker!

Faglig opdragelse er den eneste vej

Lærlingeklubben i Kemp og Lauritzen er et vigtigt fællesskab

■ **LÆRLING** Lærlinge Rørklubben i Kemp og Lauritzen er et fast holdepunkt for unge under VVS-uddannelse. På trods af at klubben er forholdsvis ny og arbejdet været påvirket af sundhedskrisen, er den kommet godt fra start. Med støtte fra den lærlingeansvarlige svend og tillidsmanden samler klubben lærlinge til møder og aktivitet i en ofte helt ny faglig verden.

»Når man starter på uddannelsen, er det en ny og anderledes "voksenverden" med krav til både dine færdigheder og dine sociale kompetencer. Udefra kan faget opleves som en machokultur, hvor man bare skal finde sin plads. Derfor giver klubben en tryghed og mulighed for at dele erfaringer og problemer med

ligesindede«, siger Sebastian Lyngsie, der er formand for klubben.

Et stærkt talerør

Klubben er blevet bakket op og coachet af Rørklubben i Kemp og Lauritzen, hvor alle lærlingene naturligvis også er fuldgældige medlemmer. Klubben giver plads til en lærling i bestyrelsen og deres sager er et fast punkt på klubbens dagsorden. Alligevel er den selvstændige

lærlingeklub vigtig som et trygt fagligt forum for de unge.

»Klubben samler lærlinge i et netværk og skaber et nyt fællesskab. Her kan vi selv organisere os. Tale om og dele vores individuelle uddannelsesbehov og vi har nemmere ved at blive hørt, fordi lærlingeklubben er et fælles talerør«.

En lærling skal lære hele tiden

På klubmøderne deltager svendenes lærlingeansvarlige, Jakob Neumann og Rørklubben's TM som et bindeled til firmaet. »De tager flittigt noter og kan give råd, men de blander sig ikke i debatten. Vi taler om vores uddannelsesaftaler bliver fulgt ordentligt op. Om svende, overmontører og firmaet behandler os fornuftigt. Om vi får de rigtige opgaver, som vi kan lære faget af. I lærlingeklubben står man ikke alene med problemerne. Der bliver lyttet til klubben og jeg oplever, der bliver rettet op på væsentlige problemer«, siger Sebastian.

Han er voksenlærling i Kemp og Lauritzen: »Når lønnen er så forholdsvis beskeden, er det vigtigt at uddannelsen fungerer helt rigtigt. En lærling skal lære noget hver dag. Arbejdet må aldrig blive rutine og ensformigt. På det område har klubben skabt resultater, men også emner som skurpenge, transport- og mertid mv. bliver ofte vendt for at sikre ordentlige arbejdsforhold«.

En faglig læreplads

Klubben er også en læreplads for hvordan, man kan bruge sin fagforening Rør & Blik aktivt. Der er gode sociale begivenheder som julefrokost og sommertur, men Sebastian og klubbens medlemmer forsøger også at møde op til medlemsmøderne i Byggefagenes Hus og demonstrationer.

»Sidst var klubben aktiv ved indledning af OK2020 forhandlingerne ude hos TEKNIQ Arbejdsgiverne med tre medlemmer. Det var første gang vi prøvede at bidrage til overenskomstforhandlinger og gå på gaden«, siger Sebastian som opfordrer alle lærlinge til at møde op til årsmødet. *Se bagsiden.*

Vi har brug for lærlingeklubber i Rør & Blik

Når firmaet ikke vægter uddannelsen, får lærlingeklubben en vigtig opgave

Solen skinner varmt på stablen af skurvognene på Nikolai Plads, da UTÆTHEDEN møder de to formænd: Nikolai og Sigurd. De er henholdsvis formænd for Rørklubben og for Lærlingeklubben i VVS Firmaet Christiansen og Andersen. Til dagligt deler de også den fælles byggeplads som svend og lærling. Efter en grundig og rutineret håndvask taler vi om opstart af Lærlingeklubben midt i en Corona tid.

Nye klubber

»Vores arbejde startede på kongressen i Ålborg. Her fandt Jakob Neumann og jeg sammen for at sætte skub i at aktivere de unge og starte klubber. Nu står det i forbundets handlingsplan, men vi satte handling på de pæne ord. Bjørn Due fra Rør & Blik hjalp med at organisere et møde med tillidsvalgte fra ti firmaer for at få arbejdet i gang. I dag er der otte nye klubber på vej for lærlinge i hovedstaden«, siger Nikolai Schwerdtfeger. Han er en erfaren og travl TM, der dagligt bruger mange kræfter på kollegaernes problemer. Alligevel har Nikola tid til at etablere et nyt forum for de unge i firmaet. Første skridt var at etablere en ny Rørklub i firmaet, hvor også lærlingene er repræsenteret i bestyrelsen. Efterfølgende har han fået Lærlingeklubben op at stå sammen med Sigurd Ammitzbøll, der er voksenlærling efter 10 år som sømand.

»Opbakningen bag klubben er stærk og alle lærlinge deltager. Starten var lidt træg, men da Bjørn fra Rør & Blik fik lavet et løntjek, var interessen vakt. Vi hentede mange gode penge hjem og alle kunne se fordelene ved at organisere sig og have en stærk fagforening i ryggen.

To formænd: Sigurd Ammitzbøll og Nikolai Schwerdtfeger fra VVS Firmaet Christiansen og Andersen.

Her er det vigtigt med en forening, der arbejder for lærlingene og ikke bare er en "gammel cigar, der kommer og deler foldere ud"«, siger Sigurd med et smil. Han oplevede selv af blive kørt over af en dårlig overenskomst til søs og gik i stedet i land.

Lærlinge er ikke slaver eller pengemaskiner

»I klubben får vi en fælles stemme og har et klart mandat for lærlingene. Her kan vi tale om overarbejde, værktøj, opgaver, køretimer og svende og chefer, der ikke prioriterer lærlingens behov ude på jobbet. Lærlinge er tit unge knægte uden nogen erfaring med arbejdsmarkedet. Klubben er et fællesskab, hvor vi kan løse problemerne og stå fast på vores rettigheder sammen med Nikolaj, når firmaet behandler os som slaver og betragter os som pengemaskiner«, siger Sigurd.

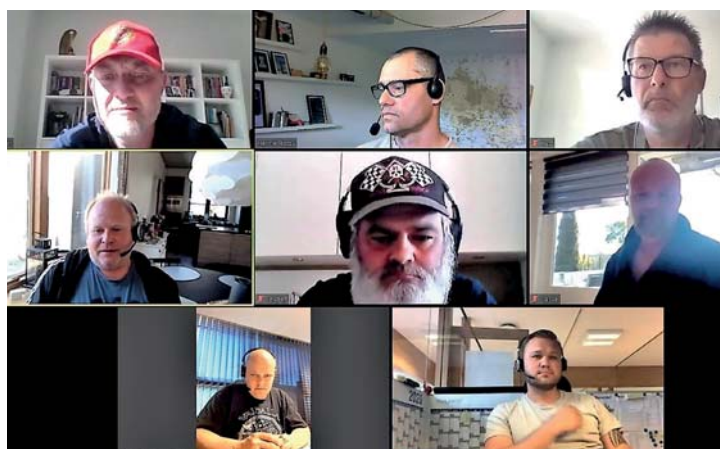
Nu er klubben etableret og har skabt positive resultater. Når krisens mødestop er slut skal aktiviteten være fremadrettet med fagligt arbejde, sociale aktiviteter, netværk til andre klubber og en indsats

for et stærkere Rør & Blik Ungdom, hvor Sigurd stiller op til bestyrelsen på den kommende GF.

Friskt fagligt blod

Nikolai har kæmpet for de unges sag. »Uddannelse af lærlinge er i det daglige svendenes fulde ansvar. De skal ikke give lærlingen skylden, hvis noget går galt. De skal dele de rigtige opgaver med dem og de skal lære dem at bruge deres overenskomst rigtigt. Derfor dækker vores lokalaftale naturligvis også lærlingene«. Næste skridt er at udvikle netværket blandt lærlinge. Først i Hovedstaden via Rør & Blik Ungdom og bagefter på tværs af landet. Gerne i et samarbejde med Forbundet, der skal gribe bolden.

»Vi skal have friskt blod, så fagforeningen ikke bliver en flok ældre mænd. Vi skal have en helt ny generation af unge aktivister, der kan organisere arbejdet selv. Det er ikke nok bare at være medlem, men jeg er optimistisk. Nu har vi 20-30 unge aktivister og flere gode kandidater til Rør & Blik Ungdom«, siger Sigurd.

Virtuelle medlemsmøder, streaming og digitale valg

■ **R&B DIGITAL** Corona fik Rør & Blik til at skifte strategi. For hvad gør man, når fagforeningshuset lukker? Når man ikke kan mødes i fællesskab til generalforsamlingen? Når man ikke kan afholde de nødvendige politiske valg? Når medarbejderne ikke kan møde medlemmer eller hinanden? Når 1. maj bliver aflyst? Pludseligt måtte traditionelle fagforeningsmetoder opgives på grund af Corona-krisen. Faglige værktøjer, der har været brugt i 147 år, var i en periode lagt i graven. Heldigvis fik Rør & Blik mange nye ideer og fandt nye metoder til at stå sammen på.

Medlemsmøder på Facebook

Rør & Blik forsøgte under sundhedskrisen at kompensere med en stribe med digitale løsninger. Først holdt Henrik Juul Rasmussen et utraditionelt medlemsmøde om OK2020. Fra skrivebordet orienterede han grundigt om den nye overenskomst på Facebook Live. Mere end hundrede medlemmer deltog og fik besvaret deres spørgsmål. Siden har der været over 7.600 visninger af medlemsmødet.

Første maj mødtes vi ikke i Byggefagenes Hus, men formandens tale fik en helt ny rækkevidde på nettet. Talen nåede ud til 4165 personer på FB og fik over 2.100 visninger. I det hele taget kunne arbej-

dernes kampdag ikke stoppes. Først på dagen streamede Byggefagenes Samvirke fra en Corona sikret demo på Amager, hvor Henrik Juul Rasmussen også holdt talen. Bagefter var nettet fyldt med fagforeningsindslag fra hele landet.

Vi samarbejder på nettet

Selvom fagforeningens medarbejdere var spredt, var koordinering og samarbejdet ekstra skarpt. Tre gange om ugen mødtes alle medarbejdere til faste digitale morgenmøder. Her udvekslede vi opgaver, ideer og informationer i et omfang, hverdagen ikke giver plads til. Det var meget lærerigt og inspirerende, men også nødvendigt i en situation, hvor alt var nyt og uprøvet. På samme måde holdt Rør & Bliks bestyrelse jævnlige møder under krisen. Fordelen er at meget tid og unødige transport spares.

Første virtuelle TM møde og digitale kampvalg

Inspirationen ledte til Rør & Bliks første TM møde på nettet i maj. Mødet var velbesøgt og vigtige temaer som den aflyste GE, OK2020, Corona og arbejdsmiljø samt de kommende lokalforhandlinger blev drøftet. Spørgsmål blev afklaret og nye initiativer planlagt. I betragtning af det var første gang vi afholdt møde på denne måde, fungerede det godt og

mødet varede præcis en time. I samme periode afholdt Rør & Blik et digitalt kampvalg til erstatning for den aflyste generalforsamling. Fire medlemmer stillede op til bestyrelsen og medlemmerne stemte på nettet. I alt deltog 126, hvilket svarer til deltagelsen på en almindelig generalforsamling. Men valgkampen led under at de fire kandidater ikke fik lov til at møde medlemmerne direkte ansigt til ansigt.

Fremtiden bliver både analog og digital

Rør & Blik har nu åbnet huset igen, men planlægger også at holde flere medlemsmøder, fyraftensmøder, workshops mv. på nettet.

»Trist at så meget faglig aktivitet blev midlertidigt bremset, men vi fandt nye veje. Digitale værktøjer der giver os nye muligheder. Også efter krisen, som et fagligt supplement. Nettet skal ikke erstatte de medlemsmøder, vi holder i forvejen. Men vi kan måske komme i kontakt med flere, vi ikke plejer at tale med. Rør & Blik vil nu udvikle forskellige nye tiltag, der passer til vores brug«, siger Henrik Juul Rasmussen.

Arbejdernes kampdag trodser sundhedskrisen

I år holdt Rør & Blik en ny og anderledes 1. maj. 130 års kamp kan ikke stoppes.

■ **1. MAJ** Alle sejl var sat og planerne var lagt. 1. maj 2020 skulle markere 130 års arbejderhistorie med traditionel fejring i Fælledparken. Men den globale sundhedskrise lagde alle de gode planer i graven. Iderigdommen blomstrede alligevel i fagbevægelsen. 1. maj blev markeret på mange nye måder på livestream, på gaden og på de sociale medier.

Kampdagen for 130 år siden

Den første internationale 1. maj blev afholdt i 1890. København var i undtagelsestilstand med soldater og betjente klar til indsats. Alle demonstrationer var blevet forbudt sf frygt for revolution. Arbejderne kunne mødes i Fælledparken, men ikke demonstrere i gaderne. Politidirektøren satte nervøst stærk magt bag forbuddet. Københavns Politi havde 335 ordensbetjente og det beredne politi på gaden. Dertil var to ekstra gendarmeriafdelinger hentet til hovedstaden og tusindvis af soldater var sat i beredskab. Alligevel var byens arbejdere taget til Nørre Fælled, hvor 50.000 mennesker var samlet fredeligt.

To meters demo mod social dumping

I år var det naturligvis ikke muligt at mødes så mange i parken. Men Rør &

Blik var på gaden og sendte hilsner til medlemmerne på nettet. Byggefagenes Samvirke i København benyttede 1. maj til at slå et slag for bygningsarbejdernes sikkerhed og sundhed og mod den sociale dumping.

Med to meters afstand tydeligt markeret med individuelle kryds, mødtes mere end 100 demonstranter med faner og håndsprit op foran et højhusbyggeri på Amager. Aktionen gennemført med den nødvendige sikkerhedsafstand og efter tilladelse fra politiet. Formand for Byggefagenes Samvirke, Henrik Juul Rasmussen og formand for Bygge-, anlæg- og Trækartellet (BAT), Claus von Elling, holdt taler.

Fagforeninger i fælles corona-aktion

Aktionen markerede at udenlandske arbejdere løbende kommer ind i Danmark under krisen og tager direkte ud på byggepladserne. Arbejdsgiverne skaber ansvarsløst en sundhedsfarlig situation for alle håndværkere også for kollegerne fra udlandet. Derfor har Byggefagenes Samvirke og fagforeningerne efterlyst initiativer fra arbejdsgivere, beskæftigelsesministeren og AT for at sikre alles helbred på byggepladserne. Aktionen blev streamet direkte til medlemmerne, offentligheden og resten af verden.

»Fagforeninger og beskæftigelsesminister Peter Hummelgaard har været på banen, men vi oplever stadig arbejdsgivere,

der slet ikke tager deres ansvar alvorligt. Folk i skurene undrer sig over, at håndværkere kan komme ind over grænserne og gå direkte på job, når vi bliver pålagt at gå to uger i karantæne, når danskere kommer hjem fra udlandet. Samtidig fortæller vores udenlandske kolleger om arbejdsgivere, der skrupelløst ser igennem fingrene med al sikkerhed og sender folk i arbejde uden beskyttelse«, sagde Henrik Juul Rasmussen.

Taler, musik og hilsner på nettet

Henrik Juul havde allerede lagt sin 1. maj tale til Rør & Bliks medlemmer på nettet via Facebook tidligt om morgenen. Talen var et velfortjent hip til statsministeren og arbejdsgiverne om at passe ordentligt på håndværkerne samt en række fremadrettede forslag om at bruge krisen konstruktivt: Vi skal sikre en værdig tilbagetrækning, forbedre dagpengene, forstærke uddannelsesmuligheder og have klimaforbedringer i alt byggeri. Med hilsenen på dagen: »Corona eller ej. God 1. maj«.

Resten af dagen var fyldt med stream på nettet med taler og musik fra Byggefagenes Samvirke, LO Hovedstaden, Mette Fredriksen, Malernes formand i storkøbenhavn Jimi Pedersen, Strejkedrengene, Magtens Korridorer, Lizette Risgaard, Pernille Skipper og mange flere aktive.

Men næste år ses vi igen. Skulder ved skulder i Byggefagenes Hus og i Fælledparken.

HELT KORT

Arbejdstilsynet dropper kontrolbesøg

■ **CORONA** Sundhedskrisen betød, at AT kun gennemførte fire procent af de normale kontrolbesøg. Kun 132 kontroller ude på landets arbejdspladser. Sidste år blev der foretaget 3.291 kontroller i for samme periode fra 13. marts til 13 april skriver Fagbladet 3F.

Den drastiske nedgang vækker undren. Byggeriet, industrien, supermarkeder og landbruget blev slet ikke er sat i stå på grund af Corona. Tværtimod har krisen stillet nye strenge krav med nye retningslinjer for arbejdsmiljø og hygiejne. »Der burde derfor være flere kontroller end normalt, ikke færre«, siger Jens Arnholtz, arbejdsmarkedsforsker hos FAOS under Københavns Universitet.

Arbejdstilsynet erkender, at det er blevet langt færre tilsyn efter Corona. Der har været en bevidst begrænsning af aktiviteten. AT er kun kørt til alvorlige ulykker eller klager.

Løkke angriber Den Danske Model

■ **CORONA** Jensens Bøfhus fyrede 250 af deres 700 medarbejdere under sundhedskrisen. Bøfhuset giver staten skylden efter, det blev afvist, at restaurantkæden kan få lønkomensation til deres hjemsendte ansatte, mens man lig-

ger i faglig konflikt med 3F. På Facebook kalder den tidligere statsminister det for »alt andet end fair« og han »aner konturerne af en ubehagelig symbiose mellem den socialdemokratiske regering og visse dele af fagbevægelsen».

Tværtimod siger arbejdsmarkedsforsker Laust Høgedahl til Netavisen Pio.: »Det giver ikke rigtig mening at få lønkomensation, når man samtidig er i en faglig konflikt. Rationalet bag en faglig konflikt er, at parterne presser hinanden – især økonomisk - til at komme med indrømmelser«.

Beskæftigelsesministeren er konfliktneutral: »Det er et generelt princip, at staten skal forholde sig neutral under en arbejdskonflikt. Det vil derfor ikke være muligt for en virksomhed at anvende lønkompositions-ordningen i forhold til en virksomhed, som er omfattet af konflikten«, siger Peter Hummelgaard.

Arbejdsløse fik ikke del i pakkeleg

■ **CORONA** Folketinget har betænkt virksomheder og selvstændige med 287 mia. kroner som komensation for tab. Helt op til 90 procent af udgiften til løn dækkes af staten frem til d. 29. august. Der gives lønninger op til 30.000 kroner om måneden for at blive hjemme.

Ledige kan have meget svært ved at søge arbejde og har fået en »død periode« frem til d. 29. august, men de får ikke et ekstra tillæg til dagpengene som følge af Corona krisen. Det fastslår beskæftigel-

sesminister Peter Hummelgaard, efter at en stribe fagforbund har foreslået at forhøje dagpengesatsen som følge af de massive problemer med Corona virusen. Ønsket er at indføre et midlertidigt tillæg til arbejdsløse, der er ramt af krisen. Tillægget vil betyde, at fuldtidsledige i en periode på tre måneder vil få 25.000 kroner i stedet for 19.000 kroner i dagpenge om måneden.

»Vi har i lang tid før krisen peget på et nødvendigt løft af vores dagpengesystem. Krisen har sendt flere ud i uforstået arbejdsløshed, så det er urimeligt at politikerne ikke gør noget. Et markant løft koster samfundet en brøkdel af de pakker, der regner ned over virksomheder«, siger Henrik Juul Rasmussen.

Økonomer vurderer et løft af dagpenge koster under fem milliarder kroner, det svarer til 1,8 procent af hjælpepakken til virksomheder mv.

58098

er nummeret til Rør & Bliks Mobil-Pay og det nummer du skal bruge ved indbetaling af kontingent. Husk at skrive 'kontingent' medlemsnummer og cpr-nummer i kommentarfeltet, så fagforeningen kan se, hvem indbetaleren er.

Husk også at tillægge det beløb, du skal betale, 75 øre i gebyr som ubeskåret tilfalder Mobilpay.

Cirklen om Christiansborg

Københavnske fagforeninger dannede menneskekæde for de arbejdsløse: Dagpengene skal hæves og perioden forlænges.

■ **DAGPENGE** Rør & Blik var sammen med cirka 350 aktivister, der omsluttede Christiansborg for at råbe politikerne op. Fagforeningerne kræver højere dagpenge og ret til dagpenge i en længere periode. Demonstrationen blev gennemført af 15 fagforeninger med disciplin og præcision under hensyntagen til myndighedernes anvisninger. Arrangørerne sørgede for, at alle deltagerne stod med god afstand og fik uddelt banner så de kunne nå hele vejen rundt om Christiansborg med fornuftig afstand.

Hjælpepakker til de arbejdsløse

Budskabet til politikerne var klart. ”Genopret dagpengesystemet”, ”Hæv ydelsen. Forlæng perioden” og ”Hjælpepakker til de arbejdsløse” dannede en ring om de folkevalgte. Flere folketingsmedlemmer deltog. Jette Gottlieb og Christian Juhl fra Enhedslisten stod klar fra starten af. Mens Karsten Hønge, tømmer fra SF tog fat, da Jørgen Hansen fra Rør & Blik opfordrede ham til at give en hånd med på trappen til Christiansborg. Mens demonstranterne for en gang skyld stod stille, rullede musikanter og gøglere rundt om kæden med mobile anlæg på ladcykler. Samtidig holdt tre talere deres tale tre gange for at råbe politikerne op fra flere sider af borgen. Så Corona krisen skaber både nye aktionsformer og flere arbejdsløse.

A og B holdet

I skrivende stund er der cirka 175.000 ledige i Danmark. Fra midten af marts og til nu har cirka 40.000 mennesker mistet deres job som følge af krisen. Man kan kun forudse at flere risikerer at ryge ud i arbejdsløshed når de økonomiske hjælpepakker til virksomhe-

derne trappes ned i løbet af sommeren.

Her er der opstået et væsentligt skel. Mens de fyrede arbejdsløse i dag maksimalt får 19.000 kroner om måneden før skat. Så er de 233.000, der har været hjemsendt, væsentlig bedre stillet. Staten dækker helt op til 75-90 procent af lønnen, som for nogle hjemsendte er op til 30.000 kroner om måneden. Arbejdsgiverne skal så selv dække resten af lønudgifterne. Ligesom firmaer på støtten forpligter sig til ikke at fyre de ansatte.

Stop udhuling af dagpengesystemet

Demonstrationen har et væsentligt bredere budskab end sikring under krisen. I mange år har vi oplevet en voldsom udhuling af dagpengesystemet. I 1980

med massiv massearbejdsløshed fik en arbejdsløs cirka 63 procent af lønnen. Sidste år under en historisk højkonjunktur var dækningen kun 46 procent og hvis der ikke sættes politisk ind, vil den blive ved med at falde. Se også bagsiden på UTÆTHEDEN 3.

»Vi er ikke blot kommet for at kræve ”krisekomensation”. For Rør & Blik handler det lige så meget om at gøre opmærksom på den generelle udhuling af dagpengesystemet, som løbende har fundet sted. Pakker til virksomhedsejerne og forslag om nedsættelse af topskat hjælper ikke de ledige. Alle partier har bakket op om regeringens politik. Nu må de også være solidariske med nogle af dem, der er økonomisk hårdest ramt af krisen«, siger Henrik Juul Rasmussen.

Håndværkere uden Grænser

Faglig organisation med fokus på håndværkere i Afrika

■ **GLOBALT** Blikkenslageren Bjarne Ørbekker har siden 1989 arbejdet for at udvikle: BISU-Håndværker uden grænser. Erfaringerne til ulandsorganisationen fik han gennem mødet med lokale blikkenslagere i Mozambique. Skønt de var flittige håndværkere, havde de det svært ved den globale konkurrence på det lokale marked.

Ved at dele sit håndværk gennem faglighed, uddannelse, direkte værktøjsstøtte og formidling, fik de lokale håndværkerne mulighed for at tjene flere penge og organiserer sig.

»Det bedste en håndværker kan give til Afrika er sit håndværk og sit fag«, fortæller Bjarne.

Fra Havebyen Mozart i Sydhavnen har han udviklet og håndholdt ulandsorganisationen Håndværkere uden Grænser. I mere end tyve år har han arbejdet på at styrke faglighed, uddannelse og organiseringen af håndværkere og småhandlende i Afrika.

Bliv dygtigere, tjen flere penge og organiser jer

Arbejdet har vekslet mellem forskellige faggrupper som snedkere, kurvefletter, murer og blikkenslagere. Første skridt var et EU finansieret tre måneders uddannelsesprojekt i Mozambique gennem IBIS i 2000.

»Jeg havde set de lokale blikkenslagere lave vandkander, men de var under hård konkurrence fra kinesiske plastickander på det lokale marked. Derfor tog jeg dem skridtet videre og lærte dem at lave pladeudfoldninger og tagrender. Hvilket gav et stort fagligt løft, da de så kunne lave gode penge på ventilationsrør, tagrender og inddækning til bl.a. hotelbyggeri. Derved kunne de opnå et

væsentligt bedre liv med kørekort og ny bolig«.

Siden har han skaffet mere nødvendigt specialværktøj bl.a. flere wuko bender og lært dem at lave komfurer. Mobiltelefoner blev også hurtigt at være et universalt værktøj for faglig dialog. Udover den direkte kontakt,

”

Udviklingen af de håndværksmæssige kvalifikationer og lokale arbejdspladser har også skabt rum for at organiserer håndværkere.

løbende koordinering og udveksling af råd bliver det nu muligt at lave lokale filmklip og følge det daglige arbejde tæt.

En ny fagforening

»Nu kører vi vores fælles projekter over Internettet. Vi har en løbende dialog om

fag, dagligdag, gode råd og håndværkererfaringer direkte mellem Sydhavnen og Mozambique. Med lyd og billede bliver afstande mindre«.

»Udviklingen af de håndværksmæssige kvalifikationer og lokale arbejdspladser har også skabt rum for at organisere håndværkere. De startede en lokal fagforening for arbejdere i den uformelle sektor. Fagforeningen er vokset og siden blevet en del af provins-fagforbundet«, siger Bjarne.

Udveksling på mobilen

Håndværkere uden grænser arbejder lige nu tæt sammen med kollegaer i Mozambique. De optager en ny film om deres arbejdsliv. Siden sommeren 2019 har blikkenslagerne i Mozambique filmet med deres mobiltelefoner. Håndværkerens formand, Quenad Amossi, har løbende sendt filmstumperne. Håndværkere uden grænser får nu redigeret filmen.

Formålet med filmoptagelserne er at give danske håndværkere indblik i deres afrikanske kollegers arbejdsbetingelser. Filmen forventes klar medio 2020. Premierer er pt. udskudt på ubestemt tid pga. pandemien.

Følg med på Facebook: BISU – Håndværkere uden grænser eller YouTube med flere film. Rør & Blik og Blik og Rørarbejderforbundet støtter projektet.

Blikkenslagere uden grænser

Plumbers Without Borders gør en humanitær indsats

■ **GLOBALT** Læger, håndværkere, ingeniører og økonomer arbejder alle uden grænser. Også blikkenslagerne gør en humanitær indsats på tværs af nationale skel. Med en voksende globale mangel på rent vand, kan VVSere gøre en forskel på et af verdens største sundhedsmæssige problemer. Plumbers Without Borders eller Blikkenslagere uden grænser er en ung amerikansk græsrodsorganisation. Målet er at forbedre sundheden i samfund over hele verden. Midlet er at forbinde og mobilisere frivillige blikkenslagere til projekter dedikeret til sikker vand og sanitet.

Plumbers Without Borders

Jed Scheuermann blev inspireret af sine kollegaers humanitære indsats ved jordskælvet på Haiti i 2010. Den amerikanske blikkenslager beslutter at danne en ny organisation: Blikkenslagere uden grænser.

Organisationen har siden været aktiv mange steder. På Haiti, i Sierra Leone, Nepal, Kenya, Guatemala, Tanzania, Cameron og Etiopien. I USA har frivillige blikkenslagere også hjulpet med at sikre vand og sanitet til fattige boligområder i Seattle, Phoenix og Georgia. Tjek: plumberswithoutborders.org

Deltag i klimakampen

Byggefagenes Samvirke er aktiv i klimakampen og efterlyser flere frivillige

Samtidig med vores udfordringer med bekæmpelse af Corona-krisens langsigtede virkninger, ligger der en kæmpeopgave og venter: At få udviklet en fremadskuende klimapolitik, som kan sikre, at vi når at opfylder klimamålene og skaber ny beskæftigelse.

Byggeriet er en af de rigtig store energiforbrugere. Derfor har vi som byggefagforeninger et stort ansvar for at deltage i udviklingen af nye løsninger og tage konstruktive initiativer.

Byggefagenes Samvirke har, efter en spændende debat på årsmøde i marts, nedsat et Klimaudvalg. Arbejdet er åbent for alle med interesse for at præge udviklingen for klimaet og byggeriet.

Hvis du er medlem af en fagforening i samvirket – lærling såvel som udlært. Er du interesseret i at skabe grønne løsninger og nye tiltag. Så er du velkommen i udvalget og bør deltage.

Det er nu, det gælder!

Kontakt Byggefagenes Samvirke på: post@bygsam.dk eller ring 4167 7049.

Nedsat kontingent til ledige og syge

Arbejdsløse og sygemeldte medlemmer i kategori A, det vil sige fuldt betalende ordinære medlemmer, kan søge om nedsat kontingent hver gang de uafbrudt har været ledige eller sygemeldte i en periode på 17 uger. For at være omfattet af ordningen skal man have

aktuelt A-medlemskab af Rør og Blik (Kreds København) i mindst et halvt år. Først herefter tælles de 17 uger.

Der vil blive tale om en fritagelse for kredskontingent i 50 dage svarende til 550 kr. Nedsættelsen gælder fra ansøgningen er modtaget og bevilget.

Ansøgningen skal være skriftlig enten på nedenstående formular eller på mail. Husk: Navn, personnummer og startdato for ledighed/sygeperiode. Ved ansøgning på grund af sygdom skal foreligge dokumentation.

Ansøgning om nedsættelse af fagforeningskontingent efter 17 ugers uafbrudt ledighed eller sygdom.

Navn:

Personnummer:

Startdato for ledighed eller sygeperiode:

Sendes til Rør og Blik, Lygten 10, 2400 Kbh. NV eller på mail: Kbh@blikroer.dk

Nye pladser

Firma

DTEK A/S
Bravida Danmark A/S
Andersen og Heegaard A/S
VVS Søberg
Christoffersen og Knudsen
ENCO A/S - VVS
Kemp og Lauritzen A/S
ENCO A/S - VVS
GL VVS
Wicotec/Kirkebjerg A/S
Brøndum A/S
Christoffersen og Knudsen
Christoffersen og Knudsen
Wicotec/Kirkebjerg A/S
Øens VVS
Christoffersen og Knudsen
Andersen og Heegaard A/S

Arbejdsplads

Hvidovrevej 343 2650 Hvidovre
Helgas Høj 43 Vedbækpark etape 2
Ved stadsgraven 15 2300 København S
Dessaus Boulevard 11
Åhusene Værløse
Rådhusdammen 1-3 2620 Albertslund
Center Boulevard 5 2300
Ejby mosevej 210 2600 Glostrup
Ørestad Boulevard 37
Carsten Niebuhrsgade 10 1577 København V.
Ørsted Værket
Pile Allé 43 - 49
Lodsgården 2771 Dragør
SMK Sølvgade 73 1307 Kbh K
Næstvedsgade 15 2100 København Ø
Lille Strandvej
Gåsebækvej 4

Arbejde

Nybyg
Nybyg
Renovering
Nybyg
Renovering
Nybyg
Nybyg
Nybyg
Nybyg
Nybyg
Fjernvarme
Renovering
Renovering
Renovering
Renovering
Renovering
Renovering

Åbningstider

Fagforeningen

Mandag-onsdag: 8.00-16.00
Torsdag: 8.00-17.00
Fredag: 8.00-14.00
Telefon: 3583 2422

A-kassen

Mandag: 9.00-11.30
Tirsdag: 9.00-11.30 og 15.00-16.30
Onsdag: Lukket
Torsdag: 9.00-11.30 og 15.00-16.30
Fredag: 9.00-11.30

KALENDER 2020

Byggefagenes Hus

Bestyrelsesmøder

18. august 2020

06. oktober 2020

08. december 2020

Generalforsamling

06. oktober 2020

TM-møder

25. august 2020

19. november 2020

Klubkonference

26. september 2020

Juletræsfest

13. december 2020

Seniorklubben

Nye tillidsmænd

Madsen & Kastberg A/S

Tommy Steensen

Døde

Jens Hermann Bach

23.11.1940 – 15.05.2020

Ny arbejdsmiljørepræsentant

Firma

Wicotec/Kirkebjerg A/S
Blikkenslagerfirmaet Jesper Hansen ApS
Wicotec/Kirkebjerg A/S
Kemp & Lauritzen A/S-Service
Madsen & Kastberg A/S

Arbejdsmiljørepræsentant

Martin Cortsen (Ekstern)
Nikolaj Aagaard Olsen
Mikkel Patrick Gregersen (Ekstern)
Nicolai Langvad
Henrik Terp Hansen

1100 følger fagforeningen på facebook

Vær med - Rør og Blik på facebook

A-klubben

Møde hver mandag kl.10.00
i Byggefagenes Hus

Tip os din gode historie

Ring/skriv idéer og forslag til UTÆTHEDEN

Kontakt journalist Ole Sønderby
på 26 88 20 74/35 83 24 22
og osd@blikroer.dk

Kontingentbetaling med MobilePay 58098

er nummeret til Rør & Bliks MobilePay og det nummer du skal bruge ved indbetaling af kontingent. Husk at skrive 'kontingent' medlemsnummer og cpr-nummer i kommentarfeltet, så fagforeningen kan se, hvem indbetaleren er.

Husk også at tillægge det beløb, du skal betale, 75 øre i gebyr som ubeskåret tilfalder MobilePay.

Ny dato til Ungdommens Årsmøde

Nu mødes vi d. 25, 26 og 27 september på Svendborg Vandrehjem

Ungdommens Årsmøde blev aflyst på grund af udbruddet af Corona.

Nu er der sat en ny dato, og tilmeldingen er åbnet. Du skal tilmelde dig igen!

Selvom du allerede var tilmeldt årsmødet i april, skal du gå ind på forbundets hjemmeside og tilmelde dig igen.

Mødet vil fortsat blive afholdt på Svendborg vandrehjem med et opløftende og hårdtslående mix af faglig snak, fællesskab og fest.

Der bliver fælles bustransport med Rør & Blik fra Byggefagenes Hus Lygten 10, 2400 Kbh. NV.

BS
Byggefagenes Samvirke

ET SOLIDARISK DANMARK EFTER CORONA?

Vær med hjemme fra stuen, når Byggefagenes Samvirke og Tænk tanken Cevea inviterer til fyraftensmøde Tirsdag d. 18. august kl. 16.30 – 17.30 om en solidarisk vej ud af Corona-krisen.

Corona-epidemien har vendt op og ned på mange ting. Vigtige politiske beslutninger er blevet truffet, økonomiske milliard-hjælpepakker er blevet vedtaget, og vores personlige liv har fået helt nye rammebetingelser. Ceveas

analysechef Asbjørn Sonne Nørgaard står i spidsen for aftenens aktuelle spørgsmål og debat.

Samfundssind – hvad må Corona koste?

Danmark har valgt en forsigtig Corona-strategi for først og fremmest

at beskytte de ældre og mest udsatte, og dernæst for at sundhedsvæsenet ikke bliver løbet over ende. Men hvad må det koste? Støtter danskerne op på regeringens strategi? Også hvis vi selv skal betale den? Hvad mener du?

Hvordan sikrer vi fremtidens progressive Danmark efter Corona?

Det offentlige gennemfører milliard-pakker for at holde hånden under økonomien. Men danskerne holder igen økonomisk, og forbrugertilliden er i bund. Hvordan får vi gang i økonomien og optimismen på den anden

side af Corona? Kan Danmark løfte opgaven alene? Hvordan ser du, at vi bedst kommer ud på den anden side?

Tilmelding

Mødet foregår via Zoom-platform, og tilmelding er nødvendig. Når du tilmelder dig, får du et link du skal bruge på din computer, din telefon eller din tablet.

Tilmeld dig: post@byg-sam.dk.

Oplys din e-mail og dit mobilnummer, så vil du modtage et link til Zoom-platformen med en påmindelse forud for mødets start.

Deltagelse er gratis.

Det eneste du skal sørge for er din egen fyraftensøl eller kaffe.